

KOMUNIKAT

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU ZWIĄZKU MIAST POLSKICH W DNIU 13 PAŹDZIERNIKA 2020 R.

Obradujący w trybie online Zarząd Związku omówił dwa pilne bieżące problemy:

- 1) **Stan finansów miast, w kontekście nowego, rządowego projektu zmian w podatku PIT,**
- 2) **Sytuację miast w warunkach rosnącego zagrożenia epidemicznego.**

1. Zarząd negatywnie ocenił przebieg spotkania zespołu roboczego Komisji Wspólnej Rządu i ST, podczas którego strona rządowa – stosując manipulacje danymi – twierdziła uporczywie, że sytuacja finansowa JST jest bardzo dobra, argumentując tę tezę danymi dotyczącymi dochodów JST z lat ubiegłych. Nie tylko nie uwzględniono w pełni danych za I półrocze br., ale całkowicie pominięto szybki wzrost kosztów realizacji zadań samorządów, a w ślad za tym znacznie szybszy niż zwiększenie dochodów wzrost wydatków bieżących JST w ostatnich 5 latach.

Zwrócono uwagę, że tymi samymi, powierzchownymi i nieprawdziwymi argumentami posługiwał się premier podczas dzisiejszego spotkania online z prezydentami miast, jak również na fakt, że są one bezrefleksyjnie powtarzane przez polityków opcji rządzącej podczas prac legislacyjnych.

Członkowie Zarządu podkreślali, że **trzeba podjąć konsekwentne działania zmierzające do zmiany tego podejścia rządzących**. Nasze argumenty trafiają do mediów, jednak ma to miejsce incydentalnie, w chwilach nasilenia konfliktu na linii rząd – samorząd (np. wiosenna akcja listów i konferencji prasowych na temat spadku nadwyżki budżetowej i koniecznej rezygnacji z części inwestycji; kontr-spot telewizyjny w odpowiedzi na spot KPRM, która znalazła także żywy oddźwięk w prasie).

30 września trafił do Sejmu kolejny rządowy projekt zmian w systemie podatku PIT (druk 642), który tym razem powoduje – inaczej niż dotąd – nowe ubytki w budżetach samorządowych z jednoczesnym wzrostem dochodów budżetu państwa. Tym razem trzeba więc mówić o **równoważeniu budżetu centralnego kosztem budżetów JST**. Projekt ten przelał szalę goryczy, stąd nasz ubiegłotygodniowy **apel do miast o podjęcie akcji informacyjnej, adresowanej do Waszych posłów i do mediów lokalnych** (zał. 1).

Zarząd postanowił podjąć **szereg działań**, które mogą być skuteczne tylko pod warunkiem **aktywnego i konsekwentnego włączenia się do nich burmistrzów i prezydentów, rad miast i mediów lokalnych**:

- a) akcja informacyjna, skierowana do posłów i mediów lokalnych, wskazująca, ile wyniosą i jakie skutki spowodują ubytki w dochodach własnych miast, spowodowane zmianami w ustawach od lipca 2019 r. (z jakich konkretnych inwestycji i działań będzie zmuszone zrezygnować każde z miast w przyszłorocznym budżecie); będzie ona przeprowadzona w ciągu najbliższych dwóch tygodni (wzór wysłamy mailem);
- b) w przypadku uchwalenia tej ustawy przez Sejm – wniosek do Senatu z projektem poprawek;
- c) w przypadku odrzucenia przez Sejm poprawek Senatowi – wniosek do Prezydenta RP o odmowę podpisania ustawy;
- d) w przypadku wejścia w życie ustawy – wniosek do TK, obejmujący wszystkie, spowodowane zmianami w ustawach i niezrekompensowane ubytki w dochodach własnych JST, złożony przez uprawnione podmioty, wsparty uchwałami rad miast i gmin; jednoczesny wniosek do Rady Europy, w związku z wielokrotnym złamaniem przez władze RP art. 9 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego.

Niezależnie od tego Zarząd rozważy przygotowanie kolejnego **obywatelskiego projektu ustawy**, zwiększającego odpowiednio udziały JST w podatkach PIT i CIT (rekompensata ubytków). Alternatywą może być **projekt senacki**, poparty uchwałami rad miast, gmin, powiatów i sejmików województw. W obu przypadkach warunkiem powodzenia będzie szeroki udział samorządowców w tych działaniach.

Zarząd zobowiązał Biuro Związku do zaproponowania **cyklu działań informacyjnych**, adresowanych do mediów centralnych, mających na celu rzetelne informowanie społeczeństwa o rzeczywistym stanie finansów lokalnych oraz skutkach ich osłabienia dla rozwoju lokalnego, w tym finansowania projektów unijnych. Realizacja takich działań będzie musiała być wsparta przez miasta. Część członków Zarządu deklaruje zaangażowanie się miast w te działania, np. wzorem skutecznej i widocznej kampanii „Sam rządząj swoje miasto”. W akcji tej uczestniczyło w różnych formach ponad sto miast.

2. Zarząd – na podstawie informacji przekazanej przez uczestniczących w spotkaniu prezydentów miast – **negatywnie ocenił przebieg spotkania z Prezesem Rady Ministrów RP** w sprawie szybkiego wzrostu dynamiki zachorowań na SARS-CoV-2. Strona rządowa nie przedstawiła żadnych konkretnych propozycji ani informacji, które mogłyby stać się przedmiotem konsultacji z samorządami. W poczynaniach rządu nadal widoczny jest brak strategii i doraźność podejmowanych działań. W tej sytuacji w pełni aktualny pozostaje ubiegłotygodniowy apel Zarządu ZMP o odpowiedzialne traktowanie polskiego społeczeństwa podczas pandemii (zał. 2)

W związku z tym Zarząd zaakceptował projekt oświadczenia strony samorządowej w tej sprawie, który został uzupełniony **zestawem zaproponowanych przez członków Zarządu konkretnych przedsięwzięć**, jakie powinny być podjęte przez stronę rządową, by zwiększyć skuteczność przeciwdziałania pandemii (zał. 3).

Poznań, 13 października 2020 r.

Biuro ZMP